

ARANYOSVIDÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT SZOMBATON.

Kiadóhivatal:

Füßy József könyvkereskedése Piata Mihaiu Viteazul No. 41 (Főter), ahol a hirdetések is felvételnek. Telefon szám 34.

Előfizetési ár:

Egész évre 96 kor. || Negyed évre 24 kor.
Fél évre 48 kor. || Egy szám ára 2 kor.

Felelős szerkesztő:

DR. BARÓTHY ISTVÁN.

Szerkesztőség:

Turda—Torda, Piata: Mihaiu Viteazul, Vallásszabadság-tér 35. sz. Telefon sz. 34. A lap szellemi részét illető közlemények hetenként legkésőbb esütörtök délig a szerkesztőség címére küldendők. Kéziratokat vissza nem adunk.

Lesz-e drágaság

a pénzbevéltás befejezése után vagy sem ez a kérdés foglalkoztat ma mindenkit.

A vélemények e téren különbözők és eltérők.

Egy mindenesetre bizonyos, megszűnik a korona és a lei közötti differencia s ezzel megszűnik a valuta spekuláció is. Ez már nagyban enyhít a drágaságon.

Enyhíteni fog az is a drágaságon, hogy kereskedőinknek nem kell Bukarestben és Galacban vásárolni árak kifizethetése véget magas árfolyamon leut vásárolni, mert ma már a fizetési eszköz a leu.

Nagyban fog enyhíteni a drágaságon az, ha a hatóságok és az árvizsgáló bizottságok idejekorán megtesznek minden intézkedést arra, hogy megelőzzék azt, hogy a korona árakat egyszerűen átszámítsák leura, amint azt már igen sokan megtették már néhány nap óta.

Az árvizsgáló-bizottság feladata megállapítani az új maximális árakat és pedig a beváltás arányának és a 40 százalékos levonásnak megfelelően.

Az árvizsgáló-bizottság feladata az is, hogy a rendőrséggel együtt működve a legszigorúbban ellenőrizze az árak betartását és a túllépőket drákói szigorral büntesse. Ilyen módon talán részben meg lehet szüntetni a drágaságot, a mely, különösen a szegény néposztályt és a fix fizetéssel bíró tisztviselő osztályt sújtja nagyon.

Az árvizsgáló bizottságnak és az államrendőrségnek most már valóban résen kell lenni és a legnagyobb szigorúsággal kell intéznie a dolgokat, mert a kis existenciák megélhetése lehetetlen lesz, ha a drágaság nem fog csökkenni.

A drágaság részbeni letörésére igen alkalmas mód az is véleményem szerint, hogy mindenki csak éppen azt szerezzék be, a mire feltétlenül és okvetlenül szüksége van. A mit a legkevésbé is nélkülözhet, re vásárolja meg, hagyja ott a termelőnél, kereskedőnél, s ezt ne csak egy egyén tegye meg, hanem a társadalom minden egyes tagja, mert így a termelő, a kereskedő kénytelen lesz árúit, terményeit olcsóbban adni, hogy pénzéhez hozzá juthasson.

A kereskedőnek ez a művelet már önmagában olcsóbb árat jelent.

Sokan s ugyszólván mindenki más-más tanácsot ad a drágaság megfékezésére, de hogy tényleg melyik mód a legalkalmasabb, legcélravezetőbb, azt egyelőre megmondani nem lehet.

Az én véleményem szerint a teljesen szabad kereskedelem, a teljesen szabad behozatal és kivitel, de legfőképpen a jó vasúti és víziutak, s illetve a vasúti forgalom gyors helyreállítása és biztossá tétele volna az, amelyek a drágaságot ugyszólván teljesen megszüntetnék.

Építetők figyelmébe.

Tudomásunkra jutott, hogy városunkban többen akarnak s szeretnének építkezni, de attól tartanak, hogy az ujonnan épített lakásokat a lakáshivatal elrequirálja.

Többfelől történt érdeklődésre az építetők megnyugtására közöljük ugyan azt, a mit már július hó 10-iki számunkban is közöltük, hogy e tárgyban városunk főügyésze javaslatot terjesztett Dr. Felecan Octavián prefektus ur elé, ki azt teljesen a magáéva tette és felhatalmazta, hogy azt hirlapilag is közzé tegye. A javaslat szerint bárki egész nyugodtan építhet új házat, új lakást, mert a megépítendő új lakások felett a lakáshivatal nem rendelkezik.

Joga van a tulajdonosnak az új lakásokat bárkinek bármilyen bér mellett haszonbérbe adni, avagy saját magának beköltözködni, csupán azt köteles a lakáshivatalnak bejelenteni, hogy ő maga honnan költözött az új lakásba, vagy kinek adta béibe az új lakást, s a bérlős honnan költözött el, — hogy az ily módon megürsedett lakások felett a lakáshivatal rendelkezhessek.

A prefektus ur e javaslatot érvényre emelte s ennek betartása a lakáshivatalra nézve kötelező.

Ezuttal is megemlítjük, hogy eme igen helyes és szociális érzékre valló rendelkezés legalább részben enyhíteni fogja a lakáshiányt, de másfelől a város fejlődésére is előnyös hatással van.

Főhívjuk most már mindazokat, kik építkezni akarnak, hogy az építkezést most már mielőbb kezdjék is meg.

Tej-uzsora.

Soha, mióta ez a város fennáll és emberek laknak benne, ilyen örületesen nagy drágaság itt még nem volt, mint a milyen most — s főképpen a pénzbevéltás óta — grasszál. A mindennapi, nélkülözhetetlen és egyáltalán nem luxus élelmiszerek amugyis horribilisen magas árai napról-napra szoknek fel s szeptember 1 óta pedig a fogyasztó közönség kétségbeesett megdöbbenésére éppen 100%-kal emelkedtek. Hogy más erdélyi város is hasonló nyomorúságban nyög, sejtjük, de elmerjük mondani, hogy a piaci drágaság terén most már az összes erdélyi városok között a mi városunk vezet. Szomorú nevezetesség, gyászos kiválóság!

Ma már a legszükségesebb, legfontosabb élelmiszereinket a tejet is elvonta a szérktől a szertelen áremelkedés, a piaci tej-uzsora. Megjósoltuk mult számunkban azt, hogy a beváltás után nem megy le az ára semminek, sőt botrányosan emelkedni fog azáltal, hogy a mennyi korona volt valaminek az ára, ugyanannyi lei lesz,

ez pedig éppen 100%-os áremelkedés. Szomorú valóságra vált ez a jóslásunk. Eddig a tej piaci kupája 6 kor. volt. Szeptember 1-én már 6 lei volt, ez pedig 12 koronának felel meg. Tizenkét korona az ára tehát voltaképpen ma itt egy kupa vizes tejnek. Ez tény, tessék naponta meggyőződni róla a piacon, a hol az ilyen „meggyőződések” immár teljesen elveszik a fogyasztó páriák életkedvét.

Ezen a hallatlan, türethetetlen és már kibírhatatlan állapoton gyökeresen és sürgősen segíteni kell. Ha volt valaha ugynevezett „erős keze” az erre hivatott hatóságnak, hát most emberelje meg magát és sujtson le keményen és eredményesen a piaci uzsora vámpírjaira, a kiknek vérszívó ösztöne immár nem ismer határokat és méreteket.

A méltán elkeseredett fogyasztó közönség nevében itt a nyilvánosság fórumán, lapunk hasábjain emeljük fel ismételt tiltakozó szavunkat az élelmiszerekkel divó ezen bűnös uzsora ellen s kérjük az árvizsgáló-bizottságot, haladéktalanul állapítsa meg első sorban a tejnek és minden élelmiszernek a normális árát s azután a rendőrséget kérjük arra, hogy a legszigorúbban ellenőrizze az árak betartását és minden áremelőt büntessen a leg-súlyosabban.

A közönség pedig saját érdekében esetről esetre mindig jelentsen fel minden hitvány piaci vámpirkodást.

Határátlépés.

Hirdetmény. A közönség tudomására hozatik, hogy az országból való kilépés az összes úgy idegenek, mint magyar alattvaló utasoknak, akik Magyarországra és Ausztriába szándékoznak utazni és szabályszerű utlevelük van, Biharpuspöki, Kőtegyán és Lökősháza pontokon keresztül is történhet, az eddigi két ponton Temesváron és Halmin (Királyháza) kívül.

A román alattvalók e pontok bármelyikén visszatérhetnek az országba.

Az idegen alattvalóknak azonban, legyenek bár szövetséges alattvalók, nem engedhető meg, hogy az országba belépjenek csak Temesváron és Halmin át, kivéve azokat, akiknek különös rendeletük lesz a többi ponton való belépésre.

Az idegen alattvalóknak nincs szükségük a katonai parancsnokságok láttamozására az országból való kilépésnél, tartoznak azonban mindig maguknál tartani az idegenek ellenőrzéséről szóló törvénynek megfelelő, az országban való tartózkodásra jogosító engedélyt, amit a rendőrség állít ki.

A román alattvalóknak (minden egyes az országból való távozásakor) mindig rendelkezniük kell a Siguranta láttamozásán kívül a lakhelyükön levő Hadtestparancsnokság láttamozásával is.

A nyugati csapatok parancsnoksága.

Hary & Szarka női és férfi divatáruháza **Turda.**

Megérkeztek a legújabb őszi ujdonságok női és férfi szövetek, flanellek, parketok, vásznak. Szabott árak!

KÜLÖNFÉLE GÉPOLAJOK, TAVOTTÁK ÉS PRIMA KOCSIKENŐCS kapható:

J. Eszényi cégnél.

Egy jó családból való fiu tanulónak felv

Ellesett párbeszéd.

Nehéz idő közelget,
Viharrá nő a szél.
S égzengés a villámmal
Kitért harcraól beszél.

A kis méh is igyekszik,
Hogy érjen már haza;
De egy viráglevelen
Éri az éjszaka.

S a virág hogy fogadja:
Hozzá nyájas, szelíd, —
És kedvvel kínálgatja
Az édességeit.

Majd kérdezi: hát mézet
Gyűjtöttetek sokat?
S megtöltöttetek-e már
Az üres kasokat?

A kis méh így válaszol:
Gyűjtöttünk eleget.
S hidd el mindenki így tesz,
Ki hisz, remél, szeret.

Nagy Albert.

— A korona pénznek (osztrák magyar bankjegyeknek) kicserélése f. évi szept. 1-én megkezdődött s fog tartani 10 napig, a koronának árfolyama 50 baniban lett megállapítva s a Lei értékben átszámított összegből 60% azonnal fizettetik ki, a még fennmaradó 40% különbözetről nyugtát adnak ki, a melynek értékét 3 hónapon belül szintén ki fogják fizetni. A 100000 K-án aluli összegek után levonás nélkül, azon felül 5% levonásával a felmúlt költség fedezésére.

Csak azoknak a pénzt cserélik ki, akik azt megelőzőleg bevallották, a bevallottnál nagyobb összegeket igazolni kell hiteles adatokkal. A pénzkicserélést minden egyes család vagy intézet csak egy ízben eszközölheti. A korona a köz égekbe csak azoknak a bizottságok által történt összeszedésig maradnak forgalomban, a városokban f. évi szeptember 10-ig, de az a ki korona pénzt már kicserélte újabb korona pénznek elfogadását megtagadhatja. A pénzkicserélő bizottság tagjai a kicserélendő pénzből részükre mit sem tarthatnak vissza. A 200 K-án aluli összegek egészben fizettetnek ki a 40% levonása nélkül. Mindazok, akik a pénzkicserélésre vonatkozó rendelkezések ellen vétenek, vagy ezt megkísérik 5000—50.000 Lei-ig terjedő pénzbüntetéssel fognak sújtani s a kihágás tárgyát képező összeg az állam javára fog elkoboztatni.

Dr. Ciuta pénzügyigazgató.

Hadbírósi ítélet.

A Parancsnokság hadbírósi ítélete és preterátusa 1920 július havában a következő ítéletet hozta, elítélvén több egyént különböző cselekményekért, amint következik:

A I. vadászadosztály hadbírósi ítélete: 1. Szepesi Lajost egy évre kénkedésért, 2. Szepesi Lászlót egy évre kénkedésért.

Az I. vadászadosztály pretora elítélte Jánosi Miklóst Ujlakról Biharm. 10 napi elzárásra és 1500 lei pénzbüntetésre a C. Tr. Tr. 8, 23, és 28, rendelkezésében ütköző cselekmény miatt.

A VII. hadtest pretora elítélte 1. Tucheimandel Sámuel hátszegi (Hunyadm) lakost 1000 lei pénzbírságra a C. Tr. Tr. 21—25 rendelkezésében ütköző cselekmény miatt, 2. Bang Jánosné aranyosi (Háromszék) lakost 1000 lei pénzbírságra a C. Tr. Tr. 21—25 rendelkezésében ütköző cselekmény miatt, 3. Coraea Dragomir lupényi (Hunyadm) lakost 6 hónapi elzárásra a C. Tr. Tr. 21—25 rendelkezésében ütköző cselek-

mény miatt, 4. Solomie Nicolaet ugyanazért 3 óra, 5. Bolgradeanu Jánost ugyanazért 6 óra, 6. Patoki Jánost u. e. 1 évre 7, Olteanu Grigoriei u. e. 1 évre 7, Olteanu Grigoriei ü. e. 1 évre, 8. Boiu Pétert u. e. 3 óra, 9. Florea János u. e. 3 óra, 10. Serban Ruzalmot u. e. 3 óra, 11. Schneider Frideriket u. e. 5 óra, 12. Solomio Vasilet u. e. 3 óra, 13. Hultea János guraszadi lakost 2 hónapi fogházra a C. Tr. Tr. 31—25 rendelkezésében ütköző cselekményért, 14. Szőke Jánosné fogarasi lakost 21—25 500 lei pénzbüntetésre ugyanazért.

A vadászhadtest pretora elítélte a következő egyéneket:

1. Szántó Zsuzsanna toporozi lakost Biharm. 3 hónapi elzárásra a C. Tr. Tr. 8, 23, 25, 33, sz. rendelkezésében ütköző cselekmény miatt. 2. Ghyulani János kismarjai (magyarországi) lakos 6 hónapi elzárásra ugyanazért, 3. Tandler János budapesti lakost 1 évi elzárásra és kiutasításra ugyanazért, 4. Asztalos Sándor mezőborsi (Biharm) lakost 3 havi elzárásra ugyanazért, 5. Muska János ugyanottani lakost 3 havi elzárásra, ugyanazért 6. Simon Lajos ugyanottani lakost 3 havi elzárásra ugyanazért, 7. Hegyi István donosi lakost 4 havi elzárásra ugyanazért.

HIREK

Kleinhempel Sámuel lapunk kiadójának apósa f. évi augusztus hó 30-án este 8 órakor hosszas betegeskedés után 72 éves korában elhunyt.

Temetése szeptember hó 1-én délután 4 órakor volt nagy közönség részvétele mellett. A néhai a társadalomban egy munkás és tevékeny férfi volt, akit különösen két kötelesség vezérelt az élet görönyös útján: a család és a haza iránt tartozó kötelesség, amannak odaajándékozta szívének és lelkének egész szeretetét, a hazának és ebben szűkebb körű társadalmának pedig felajánlva szolgálat, illetve áldozatkészséget, — és mindkét mézőn önzetlenül, lelkesen fáradozva a míg csak ereje bírta. A gyászháznál Lőrinczy Dénes esperes könnyekig megható szép beszéddel vett búcsút az elköltözött jó apától és polgártól. A szorgalmas, munkás, városi polgárt a Kleinhempel, Füssy, Gegesi, Szentkirályi és Polonyi családokon kívül kiterjedt rokonság gyászolja.

— A turdai tisztviselői beszerezési csoport ügyéről szóló tudósításunk, tárgyhalmaz miatt, lapunk jövő számára maradt.

— Halálozások. Szindi özv. Gadó Istvánné szül. Orosz Anna életének 88 évében múlt hó 27-én, tordai Kövendi Ferencné szül. Bakó Borbala életének 47 évében folyó hó 3-án, tordai özv. Emődi Jánosné szül. Keserői Juliánna élete 56 évében szintén folyó hó 3-án és legifjabb Jakab Miklós élete 2 ik évében elhaláloztak.

— Értesítés. Tudomására hozzuk az érdekelt szülőknek, hogy az ótordai ref. elemi iskola ünnepélyes megnyitása f. hó 15-én d. e. 9 órakor lesz a ref. templomban. Ez alkalommal kérjük, hogy minden növendékünk jöjjön el, hogy a jövő tanévi utasításokat megadhassuk. Nagy Mózes, iskolaszéki elnök.

— Nagy népünnepélyt és tánemulatót rendezett a turdai román kaszinó-egylet a Széchenyi ligetben aug. hó 28-án. Ugy a népünnepély, mint a táncestély igen fényesen sikerült. A tiszta jövedelem a kaszinó-egylet pénztára javára lett fordítva.

— A gyapjuval való kereskedés teljesen szabadná lett téve a belföldi forgalomban. Külföldről gyapjút behozni, vagy oda kivinni csak miniszteri engedéllyel lehet.

— Országos vásár lesz szeptember hó 5, 6, 7, 8 napjain. A három első napon kirakó vásár. E vásár az u. n. Kisüzvény napi vásár Turda legfogalmisabb vására.

— Az 1880—1896 évbéli születésű férfiak ellenőrzési szemléje vármegyénkben a tordai járással 1920 szeptember hó 11-én kezdődik. A szemle Tordán a Vigadóban lesz megtartva s mindenkor reggel 7 órakor kezdődik. Azon az állítástkötelességek tisztán és pontosan kell megjelenniük, eddigi katonai szolgálataikat igazoló okmányaikkal. A Turda városára nézve megtartandó szemle előreláthatólag szept. 15 után lesz.

— Dr. Hiescu Nicolaen, aki a Bucaresti francia gimnáziumot elvégezte, egy közös és elkülönített francia és román nyelvű tanfolyamot nyit a helybeli hölgyek számára. A díjak a jelentkezők száma szerint 2—4 Lei között fog változni. Jelentkezni lehet Főtér 57 sz. alatt d. e. 10—12 óra között.

— Városi mozi. Felhívás. A t. közönséget értesítem, hogy a Monte Cristo film 5 ik és további 6, 7, 8 részei e hó 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13 és 14-én lesz bemutatva, azaz minden részlet 2 este lesz előadva. Mind a négy részre a jegyek egyszerre lesznek kiadva e hó 4-én délután fele korona és fele Lei pénzben lakásomon Ioan R. tju (Jósika-utca 4 sz. a Az igazgatóság.

Folyó hó 5-én délután 5 órától és este fél 9-től egy nagyszabású francia dráma lesz bemutatva. Folyó hó 12-én szintén különleges műsor, a melyekre ezután is felhívom a mozijáró közönség figyelmét. Az igazgatóság.

— Fürdőközönség figyelmébe. Tisztelettel értesítem a városi és vidéki fürdőni óhajító közönséget, hogy a kedvező időjárásra való tekintettel a sóbánya meleg (öz) fürdőt f. évi szept. hó 30-ig naponta reggel 7-től este 8-ig nyitva tartom. Kényelmes, tiszta nappali és éjjeli szobák kaphatók 50 százalékos árengedménnyel. Külön konyha, elsőrendű italok. Tisztelettel a Bérliő.

— Tánc a bányában. Vasárnap, szeptember 5-én este 8-tól éjjel 1 óráig tánc, délután pedig sétahangverseny lesz.

KÖZGAZDASÁG

A Turdaaranyos vármegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közleményei.

Rovatvezető: **Török Bálint.**

Az Erdélyi Gazdasági Egylet a bucaresti kormányának átnyújtott memorandumának lényege.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet, mely az utóbbi időkig tetlenül volt kénytelen nézni az erdélyi birtok felosztási műveleteket, hivatásának magaslatára emelkedve a zászlója alá tömörült erdélyi gazdasádalom képviselőitében tiltakozik az agrár-reform megvalósításának azon módja ellen, melyet az eddig kiadott rendeletek terveznek. Korán sem akarja egy egységes agrár-reform megvalósításának útját állani sőt szívesen közreműködik egy a jog és termelési rend, a termés átlagos fenntartása, a városi közlekedés, az adó, a pénzügy és az állam érdekeivel számoló jobb agrár-reform létrejöttén.

A Buza Barna féle néptörvényt fordította le némi módosítással a Kormányzó Tanács. Azt a reformot, mely agitációs célt szolgált és meg sem lett valósítva. Magyarországon más a birtokmegosztás, különösen a dunántul van sok nagybirtok. Erdélyben nagybirtok alig, középbirtok pedig a legegységesebb arányban van a kisbirtokkal.

Láb- és kézizzadás-
elleni Dr. Hebra szesz
és hintőpor.

Cs. Mike Márton

„VÉDANGYAL”
GYÓGYSZER-
TÁRÁBAN

Szarvasmarha száj
és körömfájása el-
len sebmosó és fer-
tőtlenítő szerek.

A Kormányzó Tanács e rendeletével a lakosság nemzeti külömbiségeit élezte ki és a falusi lakosságban a vagyonszerzés vágyát követelő hajlammá érlelte.

Az erdélyi nagy és középbirtokok legnagyobb részét magyar kézen van. Ennek ugyszólván értékelés nélkül való elvétele a magyarsággal való kivételes bánásmód érvényesítését jelentené. Most midőn minden vonalon egységesítés a cél ezt az ügyet mint specialis erdélyi ügyet külön kezelik. A béke szerződés tiltja a nemzetiségi tekintetből kivételes bánásmódot. A tervezet szerint az új viszonyokhoz simuló magyarság ki van téve annak, hogy ingatlan vagyontól megfosztatik, míg az eltávozó vagyona a békeszerződés oltalma alatt áll. Az erdélyi birtokosságnak nem volna szabad rosszabb helyzetbe kerülni, mint az O Romániainak.

Az agrár-reform szabályosan, törvényhozási uton alkotassék meg az összes érdekek meghallgatásával, szakemberek, képzett gazdák közreműködésével. A kisbirtokok szaporítása és a nagybirtokok megszüntetése az állam jogrendjével is ellenkezik. A fizetendő guny ár meg a társadalmi igazságot sérti. A változás a gazdasági termelésnek is hátrányára van. Azok kezéből veszik ki a birtokot, kik leghelyesebben vezetik annak üzemét. A nagybirtokok megszüntetése ugy néz ki, mintha a gyárakat szüntetnék be, hogy a kispárosok száma nagyobb legyen. A közép és nagybirtokok szétrobbantásának előre látható következményei kisebb termés átlag, mezőgazdasági üzemek visszafejlődése, kivétel hanyatlása, eladósodás, valutaromlás s a közéletmezést csőd elé állítja. stb.

A kisbirtokos a könnyebb gazdálkodási módot választja, szántóját legelővé alakítja.

Előbb fejleszteni kellene a gazdasági szakoktatást és utána oldának meg a földszerezési felvevő képesség arányában a földhözjuttatást. Fontos, hogy a föld azok kezébe jusson, akik azt meg is tudják dolgozni. Ha az állam jutalmazni akar, jutalmazzon a sajátjából, itt erdélyben a telepítési célokra összevásárolt birtokokból.

Vetőmag nemesítéssel, állattenyésztéssel, ipari termeléssel foglalkozó gazdaságok feltétlen kisajátítás mentesek legyenek. Ugyszintén az egyházak, iskolák és más kultur intézmények birtokai is.

A részes művelés erdélyben igen elterjedt művelési mód és ezt nem szabadna a haszonbérbeadással egy kategóriába sorozni. Az 1918. október óta történt birtok átruházást a rokonság közt 4 iziglen el kellene fogadni, sőt a törvény kihirdetése után is záros határidőn belül meg kellene engedni az ilyen átruházást. Ha az állam kedvezményben akar részesíteni egy társadalmi osztályt, azt a terhet viselje a köz és nem egy másik osztály.

A birtokok teljes értékükben fizetessenek vagy a jelen forgalmi árban, vagy ha az 1913. ár veendő alapul, akkor tekintve a valuta hanyatlást, a korona a svájci frankkal veendő egyenértékűnek.

A reform keresztül vitelére preciz eljárások állapíttassanak meg és annak gyakorlása ellenőriztessék. Ne forduljon elő olyan eset, hogy a tulajdonos megidézése nélkül a fenyegető tömeg jelenlétében hozzon végleges határozatot az I. foku hatóság.

A kényszerbérleteknél a bérösszeg terményben vonassék le, szántóknál a termelt gabonából 2 q kaszálónál 2/3 termés és legelőnél az idoszaru legelődíj amik befolyának esetleg közéletmezési célokra és onnan térítenék meg az árát a birtokosnak.

A forradalom alkalmával szenvedett kárát a birtokos osztálynak, szintén a reformmnl kapcsolatosan kellene rendezni. Erdőpusztítások, mások területének erőszakos legeltetése ellen a hatóságok nyujtanának védelmet. A jóval értéken aluli rekvirálásokért a birtokosság kártalaníttassék.

Erdőpusztítások gátoltassanak meg. Tiltassék a friss vágású erdők legeltetése, mert így nemcsak Erdély mezőgazdasága hanyatlik, hanem erdeje is kipusztul.

— **Elemi iskolai privat tanítványokat** elvállal és magántanulókat előkészít Végh Ida okleveles tanító. Turda, Jusika-utca (Str. Juon Ratiu) 115. sz.

— **Tagdíjak befizetése.** Tisztelettel felkérjük mindazon tagtársainkat, akik f. évi tagdíjaikat még ezideig nem fizették be, sürgősen sziveskedjenek azt az egyesület titkári hivatalához befizetni, Főtér 31. sz. Weress Ferenc állatorvos, állategészségügyi felügyelő házának emeletén (a Velits gyógyszerár mellett). Egyesületünk csakis az esetben tud hivatásának megfelelő működést kifejtetni, ha a tagok a vállalat kötelezettségüknek eleget tesznek.

— **Alma.** 3-4 vagon legfinomabb fajtájú téli alma eladó. Cim a titkári hivatalba megtudható. (Turda, Főtér 31. I. em.)

— **Teletetés.** 200-300 darab juhból álló nyáját keresek teletetésre. Cim a titkári hivatalba (Turda, Vallásszabadság-tér 31. I. em.)

— **Keresek megvételre három méhcsaládot.** Cim a titkári hivatalban naponta 11-12 ig megtudható.

Kiadó FÜSSY JÓZSEF

Közönség köre.

Mindazokvák, kik felejthetetlen és fiunk elhunytá alkalmával fájdalunkat részvétükkel enyhíteni szivesek voltak, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Ifj Jakab Miklós és neje.

Felhivás.

Felhivom mindazon egyéneket akik gazdasági, erdészeti vagy állatgyógyászati akadémiát valamint szőlőszeti, borászati és kertészeti iskolát, vagy ezen szakmákba vágó alsobb iskolákat végeztek, hogy a legrövidebb időn belül jelentkezzenek a tordai várm. gazd. tanácsosi hivatalnál, okleveleikkel vagy végzettségüket igazoló bizonyítványaikkal együtt.

Turda, 1920. augusztus 30-án

Marius Elekes
gazd. tanácsos.

APRÓ HIRDETÉSEK.

— **Legjobb minőségű valódi tűzálló főzőedények** u. m. fazekok, lábasok stb. érkeztek Kecskeméthy Sándor üvegkedésébe.

Megvételre keresek egy magyar mezőgazdasági kutat. Cim a kiadóban.

Háló készlet butor világos kemény fából ugyszintén 1 divány és sodrony ágybetét eladó. Str. Ioan Ratiu (Jósika Miklós utca 44 sz. (udvar 3 ik ajtó.)

Eladó Turda város dr. Rác János-utca 4 sz. (Volt Br. Jósika Miklós) alatt levő belső házastelek, kocsik bicska 2 drb. egyfogatu igásszekér, hárok, ló, fejős tehén, házi butor stb. Értekezhetni ugyanott.

25 év óta fennálló, jó hírnévnek örvendő „disz, templom, szoba és cimfestő, mázólo műhelyemet“ a n. é. helyi és vidéki közönség szives figyelmébe ajánlom. Freund Zsigmond festő Turda, Str. Dr. Ioan Ratiu (Jósika-utca) 21 sz. (Saját ház.)

Eladó Puch „Humber teljes új külső és belső gumikkal lámpás és csengő kivételével teljesen szerelt kerékpár és bádogosnak való radli készlettel szerelt „zitni“ és 2 pár késsel szerelt körvágó gép. Továbbá eladó használt esolnak és karikahajós, valamint ipari célokra való varrógépek kaphatók Nagy Árpádnál Turdán, Piata Mihaiu Viteazul No. 9 sz. Erzsébet szálloda.

Cséplőgép tömitéshez való papirlemez bármily vastagságba ugyszintén cséplési bárcakönyv kapható Füssy J. könyvkereskedésében.

Fiatall házaspár mellé leány esetleg fiatal özvegy asszony mindenek, ki a házi teendők elvégzésében járias felvétetik. Fizetés megállapodás szerint. Cimem e lap kiadóhivatalába megtudható.

Nagyobb mennyiségű fajalma eladó. Értekezhetni lehet Turdán, Jósika u. 22. Dr. Gál Miklósnaál vagy Kövenden Gál Jenőnél.

Tanító hegedű, zongora és kézimunka órát ad könnyű módszer s jutányos ár mellett. Elkészít elemi és polgári iskolákra, privatiztat. Házakhoz is eljár. Értekezi déli 12 órakor Piata Regina Mária (Kosuth Lajos-tér) 17 az udvarban.

Egy teljesen új finom sötétkék kosztium felnőt leánynak vagy asszonynak olesón eladó. Átalakításra is alkalmas. Cim a kiadóban.

Eladó a Pallasz Lexikon 18 nagy kötete és egy régi antik ora, Ávrám Jancu (Jokai) ut 66 sz. a.

Mindenkit érdekel!

MODERN SZOBA-FESTÉSTÉS MÁZOLÁST

a legújabb és legdiszesebb mintákkal. Készít jutányos árban, **Poloska-irtást** valamint felelősség mellett irt:

Krisán Sándor

szobafestő. Kemény Farkas-u. 27 sz.

Kályhás és korongos munkásokat

állandó alkalmazásra felvesz

Lichnovszky Ferencz

első kolozsvári agyagáru és hályhagyára Kolozsvár, Magyar u. 136 sz.

Tanulókat felvesznek.

Elsőrendű szandálok

dus választékban. — Egyedüli készítője:

Konez Gábor

Piata Mihaiu Viteazul No. 13 (Főtér)

Rézkénpor és a hozzá szükséges fujtatók megérkeztek

az Ipari, Mezőgazdasági és Kereskedelmi r.-t.-hoz

Piata Mihaiu Viteazul No. 23. em. „Otthon“ kávéház felett.)

KALAPGYÁR

Turda Piața Regina Maria (Kossuth-tér).

! Átformál mindenféle női és férfi kalapokat olcsó árban, kész kalapok és sapkák gyári árban kaphatók. Üzlet és gyűjtőhely 3 szám. — Gyár 12 szám.

Léb Jenő Cluji — Kolozsvári ecetgyárának fióktelepe Tordán.

Horváth Testvéreknél.

A legfinomabb és a legzamatosabb **forrács ecetszesz** nagyban és kicsinyben kapható.

Karsai Sándor

szerelő. Műhely Piața Mihai Viteazul No. 44. (Főtér.) Frenkel ház.

Elvállal központi fűtés viz és villanszerelést és minden e szakmába vágó más munkát is a legpontosabb kivitelben és legjutányosabb árban.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönségnek szives tudomására hozni, hogy

kitűnő reform fűzőket, has és csipőszoritót készítek,

valamint javítást, tisztítást is vállalom.

Özv. Hönig Vilmosné

Turda, Piața Regina Maria No. 4.

Bugarin József

műszaki vállalkozó.

Műszaki iroda Str. Avram Jancu 1. (Ezelőtt Jókai Mór-utca.) Gépjavitó műhely Festő u. 35.

Elvállalom minden géplakatos munkát, u. m. cséplőgép, szivógáz- és benzínmotor gőzgépek stb. javításait. Valamint földgázfűtés, világítás és vízvezeték berendezéseket, ugyancsak javítási munkákat. Ugyanott egy kézi cséplő gép eladó, rosta is van hozzá.

Két tanuló felvétetik.

KITÜNŐ NULLÁS ÉS KENYÉR LISZT. NAPONTA FRISS KENYÉR

Kapható Kleinhempel István liszt- és kenyérgyárában Turda.

Gyárilag átformál, vasal, fest és tisztít,

Tagál, Szalma, Velour, Posztó, és mindenféle női férfi és gyermek kalapokat jutányos árban és a legújabb divat szerint.

Legdivatosabb Modell női Tagál és Filz kalapok nagy raktára.

Kohn Növèrek

Turda, Piața Mihai Vit. No. 43.

MÄRK

lakatos és szerelő. Szerel gáz viz és villanyt.

Mindenféle gazdasági gépeket szakszerűen javít. 1 tanuló felvétetik.

GOTHE DEZSŐ

földgáz-, viz- és villanszerelő műszaki vállalkozó és műszaki cikkek keresk. raktára.

Villanymotorok és mindennemű műszaki cikkek kapható

Turda Piața Mihai Viteazul (Főtér) 13 sz.

Mégis csak a legjobbak és legolesőbbak a

Frenkel Márton

cipésmester saját készítményű

cipői!

Tessék meggyőződni!

Szandálok még kaphatók!

Értesítés.

Ezúton értesítem a t. közönséget, hogy a néhai Cyöngyösy Gyula szobafestő és mázoló műhelyét mint utóda átvéttem s azt új anyagokkal berendeztem s így elvállalom minden e szakba vágó munkákat a legjobb kivitelben.

A közönség szives pártfogását kéri

Kiss Sándor

szobafestő és mázoló Calea: Ferdinand 39 (Jókai-utca).

Hová menjünk! — A Bányába, ahol

Jól

megfürdünk, eszünk, iszunk, mulatunk!

Vasárnap d. u. 4-től 8-ig a szervezett munkásság Fuvós zenekara hangversenyez.

Ezenkívül

Minden vasárnap, ünnepnap és csütörtökön d. u. 3 órától Gyurica muzsikál. Minden vasárnap éjfélig tánc. A tánchoz beletitdíj 10 K.

Oeska tankönyveket vesz Füssy J. könyvkereskedése.

ujakat készítünk!

velour, posztó férfi és női kalapokból

Hölgyek és urak figyelmébe ajánljuk újonnan berendezett Női és férfi kalapkészítő műhelyünket

A velour és posztó kalapok készítését az őszi és téli szezonra már megkezdtük!

Gyári lerakat férfi és női kalapokban.

Kohn Növèrek

Turda — Torda Piața Mihai Viteazul (Főtér) Az Emke kávéház mellett.

Minden ocska

LUKA GYULA

kereskedelmi ügynöksége.

Turda,

Str. Saguna (Deák-tér Fapiac 8.)

Elvállal: ingatlanok (föld, ház stb.) adás-vételének, bérletének; ingók (gépek, butorok, stb.) adás-vételének közvetítésére vonatkozó megbízásokat; valamint anyagok árucikkek beszerzésére és mindennemű kereskedelmi ügyletre vonatkozó egyéb megbízásokat is. Megbízásokat gyorsan, lelkiismeretes pontossággal és titoktartás mellett fogantosit.

Eladó: Házak: Strada Jorgu (Orbán Balázs) utcában 1 hold nagysága 3 házhelynek alkalmas terület, esetleg részekben is. Str. Traján (Arany J) 51 3 szoba, konyha, 2 kamara és str. Gen. Dragalina (Rákóczi u.) 108. 2 szoba, konyha és 1 szoba, konyha.

Aranyos-lóna község határában 7 hold szőlő beültetésre alkalmas terület 2 beltelekkel együtt ocsón Vasuti állomástól 8 km. Országút mellett nagyobb területű bükk erdő kitűnő jövedelmező vállalat. Szén és mészegetésre is alkalmas. Jégsezkr. A műveltség könyvtára Dr. Gáspár Ferenc (a föld körül). Pallas lexikona 2 kötet. Kossuth Lajos olajfestm. arcképe 1 lenvászon madeira terítő 70/70 c. nagys 1500 d. akác szőlő karó olcsó áron. — Eladó: Martalyán 1/2 hold beültetésre alkalmas szőlő 65 drb. termő gyümölcsfával olcsó áron

Megrendelhető valódi kétszer főzött lenolaj kence (firnisz). Angol gépszijak.

Ingatlanra vonatkozó eladási és vételi szándékok sürgős bejelentése kéri.

„TURUL” czipők a legjobbak!!!

gyári lerakat gyerek, női és férfi cipőkben.

HARY & SZARKA női és férfi divatruházában Turda

